

Salgótarján Megyei Jogú Város
2008. évi költségvetésének

K O N C E P C I Ó J A

és

a részletes költségvetés elkészítésének
követelményei

Salgótarján, 2007. november 16.

Előterjesztő:

Székyné dr. Sztrémi Melinda
polgármester

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldalszám
<i>I. <u>A 2007. évi költségvetés gazdálkodási eredményeinek, pénzügyi folyamatainak főbb jellemzői.</u></i>	2
<i>II. <u>A 2008. évi költségvetésnek a központi költségvetésből adódó feltételrendszere</u></i>	6
1. A kormányzat gazdaságpolitikájának fő vonásai 2008. évben	6
2. A helyi önkormányzatok támogatása	8
<i>III. <u>A költségvetés-politikai cselekvés főbb céljai, feladatai</u></i>	9
1. Az önkormányzat által ellátott működési feladatok pénzellátási biztonságának megőrzése, lehetőleg az ellátási színvonal megtartása	10
1.1 A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás területén a szelektivitás fenntartása, a célzottság fokozása, figyelemmel a jogszabályok rendelkezéseire.	10
1.2 Az oktatási, nevelési feladatok színvonalának megtartása, a versenyképes tudás és műveltség növelése az átalakított intézményhálózat hatékonyabb működésének szervezetrendszerén keresztül.	10
1.3 A felsőoktatás és felsőfokú szakképzés lehetőségeinek kihasználása.	11
2. Salgótarján versenyképességének fokozása	11
2.1 Az ipari szektor tudásalapú fejlesztése	11
2.2 Munkaerőpiaci kínálati potenciál	12
3. A felhalmozási kiadások fő cselekvési irányai	12
3.1 Az önkormányzati feladatok ellátására szolgáló ingatlanok	12
3.2 Hitelforrásból fedezett felhalmozások	12
<i>IV. <u>A költségvetés bevételi tervezésének szabályozási feltételei</u></i>	12
1. A központi költségvetés forrásai	13
1.1 Az átengedett személyi jövedelemadó	13
1.2 Az állami hozzájárulások és támogatások	13
1.3 Központosított támogatások	13
2. Önkormányzat sajátos működési bevételei	14
2.1 Helyi adók	14
2.2 Gépjárműadó	14
2.3 Illetékbevétel	15
2.4 Bírságok, pótlékok, egyéb sajátos bevételek	15

3. A költségvetési szervek működési bevételei	16
4. Támogatásértékű működési bevételek	16
5. Felhalmozási bevételek	16
5.1 Felhalmozási állami források	16
5.2 Támogatásértékű felhalmozási pénzeszközök	17
5.3 Felhalmozási és tőke jellegű bevétel	17
<i>V. <u>A költségvetési kiadások tervezésének szabályozási feltételei</u></i>	18
1. Működési kiadások, támogatások	18
1.1 Bérpolitika	19
1.2 Szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi, valamint egészségügyi ellátás	20
1.3 Oktatási-nevelési, közművelődési, sport, ifjúsági és civil feladatok	22
1.3.1 <u>Oktatás-nevelés</u>	22
1.3.2 <u>Közművelődés</u>	25
1.3.3 <u>Sportfeladatok</u>	26
1.3.4 <u>Ifjúsági feladatok</u>	27
1.3.5 <u>Civil feladatok</u>	27
1.4 Egyéb intézményi feladatellátás szabályozása	27
1.5 Igazgatás és városüzemeltetés	27
2. Felhalmozási kiadások	30
2.1 Felújítások	30
2.2 Beruházások	31
2.3 Felhalmozási célú pénzeszközátadás államháztartáson belülre és kívülre	32
3. Adósságszolgálat	32
4. Tartalékok	33
<i>VI. <u>A költségvetési deficit finanszírozása</u></i>	34
Határozati javaslat	35

„Tedd azt, amit tudsz, ott ahol vagy, azzal, amid van!”

Theodore Roosevelt, az U.S.A. 26. elnöke

Tisztelt Közgyűlés !

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 70.§-a szerint a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót november 30-ig kell a Közgyűlés elé terjeszteni. Ezen előterjesztés ennek a törvényi kötelezettségnek tesz eleget.

Az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII.30.) Korm. rendelet 28.§-a szerint „a bizottságok véleményével együtt a koncepciót a képviselő-testület megtárgyalja, és határozatot hoz a költségvetés-készítés további munkálatairól”. A polgármester a helyi önkormányzatnál működő bizottságok véleményét kikéri. A Pénzügyi bizottságnak az egész koncepcióról kell véleményt alkotnia.

A költségvetési koncepció rendkívüli fontosságú, hiszen az előzetes modellszámítás szerint a számított bevételek nem fedezik a szükséges kiadásokat, így ebben a bevételi feltételrendszerben kell a kiadási feladatok azon prioritásait, főbb feltételeit rögzíteni úgy, hogy a költségvetési célok megvalósulhassanak, és mindez finanszírozható hiány mellett történjen. A Közgyűlésnek tehát nagy körültekintéssel kell értékelnie a kialakult helyzetet, és a kihívásokra, a vállalható feladatok finanszírozására a lehető leghatékonyabb választ kell megtalálni az egyensúlyos költségvetés kialakítására is tekintettel.

A költségvetési koncepció által megfogalmazottak a Magyar Köztársaság 2008. évre beterjesztett költségvetési törvényjavaslatának önkormányzatokat érintő tervezett forrásszabályozására épülnek alapvetően.

Az önkormányzati szintű különféle makro számítások, becslések a Magyar Köztársaság 2008. évi költségvetési törvény javaslatának az önkormányzatokat érintő irányelvei, és a Polgármesteri Hivatal irodái által kialakított prognózisokon, elvégzett számításokon alapulnak. A rendelkezésre álló adatok bizonytalansága nem teszi lehetővé a véglegesen tervezhető előirányzatok rögzítését. Jól láthatók azonban a költségvetés keretei, belső arányai és korlátai, valamint a szükséges cselekvési irányok és azok feltételrendszerei.

A Kormány a költségvetési törvényen keresztül, továbbra is az olcsóbb közfeladat ellátás elveit kívánja érvényesíteni az önkormányzatok forrásszabályozásában, amely a kívánatos szinthez képest szigorúbb/korlátozottabb pénzügyi feltételrendszert jelent.

A további tervezési feladatok az előzőek szerinti feltételek figyelembevételével határozandók meg.

A rendelkezésre álló információkra épülő előzetes modellszámítás azt mutatja, hogy a számítható források nem elégségesek az elképzelések szerinti kiadások fedezetére, így a hatékony takarékos feladat ellátás elsőrendű tervezési követelményként jelentkezik a 2008. évre vonatkozóan.

I.

A 2007. évi költségvetés gazdálkodási eredményeinek, pénzügyi folyamatainak főbb jellemzői

A 2007. évi önkormányzati költségvetés forrásoldali lehetőségeit jelentősen befolyásolta a központi költségvetés hiányának csökkentésére irányuló kormányzati gazdaságpolitika, amely erőteljesen korlátozta az önkormányzat által felhasználható állami támogatásokat. Ez azt eredményezte, hogy a Közgyűlésnek erőteljes hatékonyságnövelő, megtakarításokat eredményező intézkedéseket kellett meghatározni, amelyet a 17/2007. (II.13.) Öh. sz. határozat tartalmaz. Ez alapján a realitások figyelembe vételével végrehajtható egyensúlyos költségvetés kerülhetett meghatározásra.

A költségvetés végrehajtásának ismert adatai szerint, a szigorú feltételrendszerrel elfogadott 2007. évi költségvetési gazdálkodás általános jellemzője, hogy a kiadásokhoz szükséges források a szükséges mértékben és mennyiségben rendelkezésre álltak, forráshiány nem korlátozta a közfeladatok végrehajtását.

Az éves gazdálkodás mellett, hogy az aktuális év feladataira irányul, egymásra épülően kiindulási alapot is jelent a következő évre, illetve befolyásolja a tervezési feladatot.

A 2007. évi gazdálkodás lényegi eredményeit, folyamatait az alábbiak jellemzik:

Bevételek

- Működési saját bevételek

=Az intézményi működési bevételek várható teljesítése a meghatározott eredeti előirányzatot meghaladja, amely azt jelenti, hogy alapvetően az intézményi szférában eredményes törekvés történt az előírásokat meghaladó többletforrás megszerzésére. Ez a forrásellátás stabilitása irányába mozdította el az intézményi gazdálkodást, amit kedvező

eredményként kell értékelni még akkor is ha a bevételi tömeg jelentős részét a gyermekélelmezéssel kapcsolatos díjbevétel teszi ki.

A következő év bevételeinek meghatározása során is alapvetően a Közgyűlés által meghatározott élelmezési díjak figyelembe vételével kell az előirányzatokat kialakítani. Ezen túlmenően a reálisan számba vehető források bővíthetik a tervezhető előirányzatot.

= Helyi adóbevétel túlteljesítése várható, ami kedvező folyamatokat jelent, hiszen az adóerő képesség javult. Ez azt jelenti, hogy a várakozásokhoz képest a vállalkozások adófizetési képessége, a bővülő árbevétel következtében javult.

Figyelemmel a 2008. évi inflációs várakozásokra a tervezhető előirányzat emelkedhet, feltételezve a termelési volumen bővülésének folytatódását is.

=Bírságok, pótlékok, egyéb sajátos bevételek jogcímen tervezett bevételi előirányzat teljesítése várhatóan nem éri el a meghatározott szintet. Ezen belül az önkormányzati bérlakások működtetésével kapcsolatos bevétel is elmarad a várakozástól, de fedezeti problémát várhatóan nem okoz, mivel a kiadási szint is hasonlóképpen elmarad az előirányzottól. Mivel a hátralékos állomány jelentős mértékben nem emelkedett, a fizetési morál sem romlott, de a 150.000 ezer forintot meghaladó összeg jelentősnek értékelhető.

Az előzőekből adódóan a következő évi bevétel reálértékének megtartása érdekében az inflációs valorizálás elfogadható cél lehet.

- A központi költségvetés alapján tervezett átengedett SZJA bevétel folyósításáról a költségvetési törvény rendelkezik. Ebből adódóan az állami források havi bontásban érkeztek az önkormányzat elszámolási számlájára.

A tervezhető előirányzat nagyságának szabályozását a költségvetési törvény tartalmazza, így eszerint kerül meghatározásra a forrás nagysága.

Gépjárműadó jogcímen tervezett bevétel várhatóan teljesül, így a következő év előirányzata ennek figyelembe vételével magasabb szinten határozható meg.

- Az önkormányzat működését finanszírozó állami támogatások jogcímei a normatív állami hozzájárulás, a felhasználási kötöttségű normatív támogatás, és a központosított előirányzat. A bevétel a költségvetési törvény rendelkezése alapján érkezett az önkormányzat elszámolási számlájára. A normatív állami hozzájárulást, és a felhasználási

kötöttségű normatív támogatást havi ütemezés szerint folyósította a Pénzügyminisztérium, míg a központosított előirányzatból a támogatott feladat megvalósításával összefüggésben jelentkezett a felhasználható forrás.

A 2008. évre vonatkozóan tervezhető előirányzat nagyságát a költségvetési törvény mellékletei szerint kell meghatározni, hasonlóképpen az előző évekhez.

- Felhalmozási és tőke jellegű bevételek csoportján belül a sajátos felhalmozási és tőkebevételek csoportja az, amelyre a különféle vagyoneértékesítés tekintetében a Közgyűlés hatással van. A 2007. évi módosított bevételi előírás várhatóan nem teljesül. A következő év bevételének nagyságát a reálisan értékesíthető, a Közgyűlés által értékesítésre kijelölt vagyonelemek figyelembe vételével kell meghatározni, mivel a kockázatos bevételi elemek fedezetlenséget okozhatnak a feladatellátás során.

Felhalmozási célra az államháztartáson kívülről érkező bevételek a különféle beruházási, felújítási feladatok megvalósításához kapcsolódóan jelentkeztek megállapodások szerint. A következő év során figyelembe vehető nagyságot, előzetes kötelezettségvállalás alapján lehet figyelembe venni a tervezés során.

- Támogatásértékű bevételek a működés és a felhalmozási területet érintően finanszírozási megállapodásokban, vagy jogszabály rendelkezésének megfelelően meghatározott ütemezésben érkeztek az önkormányzathoz.

Működést finanszírozó az Országos Egészségbiztosítási Pénztártól érkezett felhasználási kööttséggel az egészségügyi alapellátás működtetésére. A jövő évben tervezhető forrás a pénztárral való egyeztetés alapján határozható meg.

A felhalmozási feladatokhoz kapcsolódó források elnyert pályázatoknak megfelelően, támogatási szerződés szerint jelentkeznek. Ezeknek megfelelően kell meghatározni a tervezhető bevételi összeget.

- Rövidlejáratú hitelfelvételre csupán 2007 év végén kerül sor a költségvetési rendelet rendelkezésének megfelelően 400.000 ezer forint összegben. Likviditást biztosító hitel igénybevételére nem került sor, ami stabil pénzügyi helyzetet mutat.

Hosszúlejáratú hitel igénybevételére a költségvetési rendelet alapján kerül sor különféle felhalmozási feladatok finanszírozása érdekében.

Kiadások

- Az önkormányzati költségvetés 2007. évi folyó működési kiadásai finanszírozásához a szükséges források az elmúlt időszakban rendelkezésre álltak, forráshiány nem akadályozta a kifizetéseket.

= A személyi juttatás előirányzatának felhasználása a harmadik negyedévi adatok szerint meghaladják ugyan az időarányos szintet, de nem olyan mértékben amely makroszinten fedezetlenségi problémát jelentene. Az év hátralévő időszakában némely intézménynél fedezetlenség jelentkezhet december hónapban, de a 13. havi illetmény arányos kifizetésének állami pótelőirányzat fedezete jelentősen többletforrásokat jelent, illetve amennyiben még szükséges a hiányzó előirányzatot más önkormányzati pénzeszköz felhasználásával elő lehet teremteni.

A következő év személyi juttatás előirányzatát a költségvetési törvényben meghatározott teljesítménymutató figyelembe vételével kell meghatározni, amely garantálja a feladatellátáshoz szükséges létszám számbavételét.

= A dologi kiadásokra rendelkezésre álló előirányzathoz a harmadik negyedév szintjén történt felhasználás az időarányost nem éri el. Néhány intézmény tekintetében elképzelhető az év vége felé finanszírozási feszültség, de az oktatási feladatok átszervezése miatt meghatározott működési tartalék, illetve a felhasználási kööttséggel tervezett előirányzat maradvány várhatóan képes fedezni a szükséges kiadási többletet.

Az eddig alkalmazott tervezési technika, amely szerint az előző évek naturális fogyasztási adataira támaszkodó előirányzat meghatározás, megfelelő biztonságot jelent a következő év kiadási kötelezettségének fedezésére.

- A működési támogatások jelentős részét a szociális, a gyermekjóléti és a gyermekvédelmi ellátások teszik ki. A tételesen meghatározott kiadási elemek az év háromnegyed évében biztosították a fedezetet a központi jogszabályok és az önkormányzat rendelete szerinti ellátásokra, és várhatóan az év végéig fennáll a finanszírozási biztonság.

A következő évben az előző évekhez hasonlóan, figyelemmel a jogszabályok rendelkezéseire, illetve a reálisan tervezhető ellátottak számára kell az éves előirányzatokat meghatározni, figyelemmel a többcélú kistérségi társuláson keresztül biztosított szolgáltatásra is.

- A felhalmozási szektorban látható kiadás a harmadik negyedévben elmarad az időarányos mértéktől. A feladatok túlnyomó része az év végére befejeződik, és a jelentősebbek közül csupán a Sportcsarnok átalakítása, a 21-es tehermentesítő út kivitelezéséhez kapcsolódóan vállalt önkormányzati szerepvállalás, illetve a kombinált csatornatisztító gépjármű beszerzése csúszhat át a 2008. évre, mivel a megvalósítási ütem nem az eredeti elképzeléseknek megfelelően alakult.

A következő évre húzódó felhalmozási feladatokra a tervezőmunka során a szükséges előirányzatokat biztosítani kell, mivel ezek a kiviteli szerződések szerint kiadási kötelezettséget jelentenek.

Ezen túlmenően a Közgyűlés által a 2008. évre már meghatározott kiadások a tervezőmunka során determinációt jelentenek, amelyekhez a szükséges előirányzatokat biztosítani kell.

- A felmerült adósságszolgálati kötelezettséget az önkormányzat maradék nélkül teljesítette a hitelszerződéseknek megfelelően. Hátralék nem alakult ki, az önkormányzat első osztályú adós.

Az önkormányzat hitelszerződései meghatározzák a következő év adósságszolgálati kiadásainak jelentős részét, így ezek a kiadási előirányzatok determinációt jelentenek a tervezőmunka során.

A 2007. évben 265.000 ezer forint hosszúlejáratú, és 400.000 ezer forint éven belüli hitel felvételére kerül sor, amelyből adódóan a 2008. évben kiadási kötelezettség jelentkezik.

II.

A 2008. évi költségvetésnek a központi költségvetésből adódó feltételrendszere

1.A kormányzat gazdaságpolitikájának fő vonásai 2008. évben

Gazdaságpolitikai célok, cselekvési irányok

A Pénzügyminiszter és az Önkormányzati és területfejlesztési miniszter tájékoztatója szerint 2006-tól középtávon a Kormány legfontosabb céljai a következők:

- erőteljes egyensúlyjavítás;
- ezzel párhuzamosan a tartós egyensúlyőrzést szolgáló átfogó reformok elindítása és megvalósítása az államháztartásban;

- a számottevően bővülő uniós források felhasználására támaszkodó erőteljes fejlesztések megvalósítása.

A 2006. évi konvergencia program alapján a kiigazítások hatására a középtávú időszak két eltérő szakaszra – 2006-2008 és 2009-2011 – oszlik, és ezen belül:

- a kiigazítás időszakában nem lehet egyszerre jelentős egyensúlyjavítást és ugyanakkor az eddigiekhez hasonlóan magas növekedést elérni, tehát a kiigazítás átmeneti növekedési áldozattal jár;
- az egyensúly gyors megteremtése érdekében a kiadások csökkentése mellett a programidőszak elején a bevételek növelésére is szükség van.

A prognózisok szerint a végrehajtandó intézkedések nyomán középtávon – 2009-2010-től – az államháztartás kiadásai GDP-arányosan csökkennek, és ez lehetővé teszi az adószint mérséklését. Ez elősegítheti a beruházások még gyorsabb növekedését, illetve a lakossági fogyasztás emelkedését, és ezek eredményeképp ismét 4-5%-os sávba gyorsulhat a növekedés üteme.

A gazdasági növekedés szerkezete középtávon egészséges marad, hiszen azt elsősorban az export és a beruházások hajtják. A kiigazítás következtében a beruházási tevékenység 2008-ban már várhatóan 4-5% körüli ütemben emelkedik, majd a következő 3 évben – többek között az EU-támogatások növekvő mértékű felhasználásának következtében – évente átlagosan 7% körüli bővüléssel lehet számolni a kormányzati prognózis szerint.

A gazdaság, az államháztartás helyzete

A Kormány szerint a konvergencia programban vázolt gazdaságpolitika megvalósítása késedelem nélkül elkezdődött és a 2006. évre, illetve a 2007. évi várható értékekre vonatkozó makrogazdasági mutatókban már látszanak az államháztartás megbomlott egyensúlyának helyreállítására hozott kiigazító lépések pozitív eredményei.

2006-ban az államháztartás hiányának növekedése a második félévben megállt és végül is az év egészére vonatkozólag kedvezőbb lett a konvergencia programban rögzítetttnél (10,1% helyett 9,2%). 2007-ben a szeptemberi adatok alapján a hiányszint jelentősen (6,4% körüli mértékre) csökkent.

A gazdasági növekedés 2006-ban 3,9%-os volt.

A 2007. évben a nagyrészt ebben az évben ható intézkedések hatására a lakosság fogyasztása mérséklődik, és ez csökkenti a gazdaság egészének növekedési lehetőségeit is, ugyanakkor megkezdődik a beruházások ütemének fokozatos gyorsulása.

2008-ra már a gazdasági növekedés újbóli élénkülésével, majd 2009-től jelentősebb további ütemgyorsulással (2009-2011 között évente átlagosan 4-4,5%) lehet számolni.

Az export 2008-ban és végig a középtávú időszak egészében 11% feletti ütemben növelhető.

Az egyensúlyi helyzet javulásával párhuzamosan a lakossági fogyasztás is emelkedik, 2008-ra 0,5% körüli ütem várható.

Az infláció tekintetében 2007. évre összességében 7,5% körüli éves átlagos áremelkedéssel lehet számolni. Az infláció várható üteme 2008-ra 4,3-4,5%-ra, majd a későbbi években már az árstabilitást jellemző 3% alá csökkenhet.

2.A helyi önkormányzatok támogatása

A Kormány által beterjesztett költségvetési törvényjavaslat szerint a kimutatás alapján az önkormányzatok 2008-ban több mint 3.200 milliárd forinttal gazdálkodhatnak.

Együttesen a hazai és EU támogatások: 1.616 milliárd forint (változás:102,7%)

A pótlólagos központi költségvetési támogatások révén bővülő közszolgáltatások:

- A tűzoltók heti munkaideje újabb 2 órával csökken, az európai uniós előírásoknak megfelelően heti 48 órára, emiatt a foglalkoztatottak száma nőhet.
- Jelentősen több rászorultnak válik lehetővé a szociális alapszolgáltatások – szociális étkeztetés , házi segítségnyújtás – igénybevétele.
- A „Legyen jó a gyerekeknek” program keretében a költségvetés már most garanciát vállal a rászorult gyerekek nyári étkeztetéséhez.
- A szociális segélyek, juttatások reálértéke nő a nyugdíjakéhoz hasonlóan.
- A közoktatásban:
 - =elindul az óvodáskorúak teljes körű ellátását eredményező 3 éves program,
 - =fokozottabb gondoskodásban részesülhetnek a sajátos nevelési igényű gyermekek,
 - =az alapfokú művészetoktatásban erőteljesebb ösztönzést kap a minőségi munka.
- A kifutó címzett támogatások helyébe lépő hazai fejlesztési támogatások – az EU programokba nem férő – főként önkormányzati társulások feladatellátásokat segítenek

Az EU-s támogatások igénybe vételét segítő EU Önerő Alap előirányzat egyharmaddal nő.

Az önkormányzati forrásszabályozásban alapvető változás nem következik be, hiszen az önkormányzati rendszerben sincs elmozdulás.

Kiseb, a közszolgáltatások finanszírozását segítő, egyszerűsítést szolgáló módosulások:

A közoktatáshoz kapcsolódóan 2008 szeptemberétől

- felzárkóznak a közoktatási teljesítmény-mutató alapján történő finanszírozási rendszerhez – az óvodák, általános és középiskolák mellé – a kollégiumi, az alapfokú művészetoktatási, valamint a napközis és iskolaotthoni ellátásokhoz kapcsolódó hozzájárulások.
- az intézményi társulások óvodai, általános iskolai normatívájának igénybeviteléhez méretgazdaságossági elvárások társulnak fokozatos (felmenő rendszerű) bevezetéssel.

A szociális ágazatot érintően

- a normatív hozzájárulások differenciálására kerül sor a szociális étkeztetésnél, a házi segítségnyújtásnál, valamint az időskorúak bentlakásos intézményi ellátásánál.

III.

A költségvetés-politikai cselekvés főbb céljai, feladatai

Az önkormányzat 2008. évre kialakítandó költségvetés politikája célkitűzéseinek meghatározása során kiemelt figyelmet kell fordítani a központi költségvetésben meghatározott forrásszabályozásra, hiszen a normatív állami támogatás és az átengedett központi adók meghatározó nagyságrendet képviselnek a költségvetésben. A költségvetési elképzelések kialakítása tehát ugyan azokra a követelményekre kell hogy épüljön, mint amely az államháztartás egészében is érvényesül.

A költségvetés bevételi oldalán az önkormányzati mozgástér szélesítése érdekében kiemelt jelentőséget kell tulajdonítani a saját bevételek meghatározásának.

Mivel makrogazdasági szinten megjelenő megszorítás együtt jár a jövedelem-újraelosztás mérséklésével, folyamatosan vizsgálni kell az önkormányzat által ellátandó feladatok fedezeti helyzetét annak érdekében, hogy – figyelemmel a központi költségvetés szintjéről érkező gazdálkodási orientációra - a fenntartható működés feltételei a későbbi évekre vonatkozóan is biztosítva legyenek. Minden területen érvényt kell szerezni a közpénzekkel való takarékos, a pazarlást kiküszöbölő gazdálkodásnak, mert az igényeket el nem érő önkormányzati bevételek mellett az elvégzendő legtöbb feladat vállalása csak ilyen módon biztosítható.

A kötelezően ellátandó önkormányzati feladatok jelenős részének végrehajtását biztosító intézmények működési hatékonyságát folyamatosan vizsgálni kell annak érdekében, hogy a közpénzek csak a valós és meghatározó közérdekre, közfeladatra legyenek felhasználhatók.

Az önkormányzat jelentős mértékben kapcsolódik a kistérségi feladatellátáshoz, amely jelenleg még az állami támogatás mértéke miatt kedvező. Továbbra is célszerű fenntartani ezen ellátási formát, hiszen egyre inkább a térségben való gondolkodás jelenti a terület versenyképességének növelési irányát.

Az önkormányzatot érintő központi forrásszabályozás, illetve az önkormányzat saját forráslehetőségei figyelembevétele mellett a 2008. évi költségvetési-politika fő céljai az alábbiak:

1. Az önkormányzat által ellátott működési feladatok pénzellátási biztonságának megőrzése, lehetőleg az ellátási színvonal megtartása

A feladatellátás hatékonyabb végzése érdekében átalakított intézményi rendszeren keresztül jelentkező kiadás jelentős részében determinációt jelent a tervezés számára, hiszen a működési költségek finanszírozása alapfeltétele a zavarmentes működésnek. Az alapfeltételekhez a minimálisan szükséges forrásokat függetlenül az állami támogatás nagyságától tervezni szükséges.

1.1. A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás területén a szelektivitás fenntartása, a célzottság fokozása figyelemmel a jogszabályok rendelkezéseire.

A szociális és gyermekvédelmi ellátást alapvetően a központi jogszabály rendelkezésének megfelelően, figyelemmel a kistérségen keresztül történő szolgáltatásnyújtásra, kell megszervezni.

Fenn kell tartani azt az alapelvet, hogy amennyiben jogszabály engedi, előnyt kapjanak azok akik sorsuk változtatásában saját erőfeszítésükön keresztül szerepet is vállalnak.

A pénzbeli támogatásokkal szemben a természetbeni ellátásokat célszerű preferálni.

1.2. Az oktatási, nevelési feladatok színvonalának megtartása a versenyképes tudás és műveltség növelése az átalakított intézményhálózat hatékonyabb működésének szervezetrendszerén keresztül.

Az átalakított intézményhálózaton keresztül az ellátás színvonalának megtartása, javítása mellett, a fajlagos költségráfordítások javulásán keresztül, vonzóerőt kell gyakorolni a

térség településeire, annak érdekében, hogy a csökkenő gyermeklétszámot a vidékről beáramló gyermekek ellensúlyozzák.

Indokolt a két tanítási nyelvű képzés újabb - az ország gazdasági kapcsolatait fejlesztéséhez igazodó - nyelven történő oktatásra való kiterjesztése a térségi szerepkör fokozása érdekében.

A versenyképes szaktudás és műveltség érdekében az önkormányzat fokozottan érdekelt a térségi szakképzési központ kialakításában, amely biztosítja a gazdasági keresletnek megfelelő munkaerőt, és folyamatosan alkalmazkodik a munkaerő-piaci igényekhez.

1.3.A felsőoktatás és felsőfokú szakképzés lehetőségeinek kihasználása

A megye és a város meghatározó felsőoktatási intézményében jelentős tudástőke halmozódott fel, amely hasznos lehet az önkormányzat számára is. A város számára fontos a főiskolával kialakított kapcsolat továbbfejlesztése.

2. Salgótarján versenyképességének fokozása

A város és a térség fejlődési folyamatában az önkormányzatnak jelentős szerepet kell vállalni a reálszféra szereplői közötti koordinációban.

A térség meghatározó gazdasági ága eddig is és ezután is az ipar marad. A fejlődés növekedéséhez szükségesek azok a kitörési pontok, amelyek húzó hatást fejtenek ki a helyi gazdaság más területeire, ágazataira is, és generáló hatásuk dinamizálja a helyi gazdaságot.

2.1.Az ipari szektor tudásalapú fejlesztése

A város fejlesztése tekintetében a fő irányt a zöldmezős beruházások irányába való elmozdulás feltételeinek segítése jelenti elsősorban a befektetések ösztönzésével. E tekintetben a célterület a város ipari parkja. Itt indokolt együttműködéssel segíteni a tudásalapú gazdaság kialakításának előkészítését, amely szakmai alapon nyugvó helyi, regionális konzorciumok létrehozásával történhet, mely a jövő iparának irányultságát is kijelöli. Az elképzelt Autóipari Technológiai Parkban helyet kaphat az Autóipari Kompetencia Központ programban résztvevő minden gyártással foglalkozó gazdasági egység.

2.2.Munkaerőpiaci kínálati potenciál

A Foglalkoztatási Paktum keretei közötti együttműködés alapozhatja meg azoknak a képzéseknek az elindítását, amelyek a gazdasági kitörési pontokként kezelt területeken munkaerő kínálatként jelentkezhetnek.

3.A felhalmozási kiadások fő cselekvési irányai

3.1.Az önkormányzati feladatok ellátására szolgáló ingatlanok

A zavarmentes működés feltételeit biztosító felújítási feladatok teszik lehetővé jelentős részben az önkormányzati épületállomány használhatóságát, illetve a beavatkozások csökkentik a későbbi kényszerfelújításokat.

Amennyiben pályázati lehetőségek megalapozzák, komplex intézményi épület rekonstrukció előnyt kell kapjon.

3.2.Hitelforrásból fedezett felhalmozások

A hitelek igénybevétele a jövőben képződő szabadon felhasználható források előrehozott elköltését jelenti. Kívánatos tehát, hogy a megvalósításban előnyt kapjanak azok a feladatok, amelyek a keletkező bevételi többletből, vagy hatékonyabb működés miatti kiadás megtakarításból várhatóan megtérülhetnek.

IV.

A költségvetés bevételi tervezésének szabályozási feltételei

Az önkormányzati költségvetés forrásoldalán az állami költségvetési kapcsolatokról származó források jelentős részét közvetlenül nem lehet befolyásolni, hiszen feladatmutatók alapján illeti meg az önkormányzatot. E tekintetben ezeket a bevételi elemeket determinációként kell értékelni a tervezőmunka során. Abból adódóan, hogy a központi költségvetés forrásszabályozása következtében számítható állami források a működési területet érintően csökkennek, illetve a saját források növelésére korlátozottan van mód, a tervezhető bevételi összeg nem tudja elérni a szükséges mértéket.

Az inflációs hatások továbbhárításával a saját bevételek volumene növelhető, de a piaci szereplők szándékai és fizetőképessége, különösen a vagyontárgyak értékesítéskor jelentősen befolyásolhatják a realizálható bevétel nagyságát.

Mivel a költségvetés elsődleges egyenlege negatív, a kockázatos bevételi előírásokat el kell kerülni, mivel az erőltetett bevételi elvárás teljesítésének elmaradása növeli a költségvetési negatív egyenleget, amely további rövidlejáratú hitelfelvételt generál.

1.A központi költségvetés forrásai

1.1.Átengedett személyi jövedelemadó

A 2008. évi költségvetési törvényjavaslat szerint az előző év SZJA megosztási rendszere nem változott. E szerint a két évvel korábban beszedett SZJA bevétel 40%-a illeti meg az önkormányzati szektort, amelyből a közigazgatási területükön belül beszedett bevételből 8% közvetlenül illeti meg az érintett önkormányzatot. Ezen túlmenően normatív módon, illetve jövedelem kiegészítés jogcímen jelentkezhet bevétel.

Az önkormányzat adatszolgáltatása alapján a tervezhető átengedett adóbevételi összeg nagyságát és jogcímeit a Pénzügyminiszter és az Önkormányzati és Területfejlesztési miniszter együttes rendeletben teszi közzé 2008. január 31-éig.

1.2.Az állami hozzájárulások és támogatások

Az állami hozzájárulás és támogatás rendszere különösen az oktatás területét érintően változott jelentősen, hiszen 2007. év szeptemberétől a tanulócsoportok figyelembevételével számított teljesítménymutató alapján határozható meg az önkormányzat járandósága. A teljesítménymutató 2008. év augusztusáig nem változott, illetve a továbbiakban a tanítási évre számított normatív mutatók szerinti szabályozást kell tudomásul venni.

A korábbi évekhez képest szigorúbb szabályozás megköveteli az intézmények részéről a nagyon pontos adatszolgáltatást, hiszen az előző években jelentős összegű normatíva visszafizetés jelentkezett a nem elég körültekintő adatszolgáltatás miatt.

A tervezhető normatív forrás nagyságát és jogcímeit a Pénzügyminiszter és az Önkormányzati és Területfejlesztési miniszter együttes rendeletben teszi közzé 2008 január 31-éig.

1.3.Központosított támogatások

Ez az állami támogatás a költségvetési törvény 5. számú mellékletében meghatározott feladatokhoz kapcsolódóan illeti meg az önkormányzatot beadott pályázat/igénylés szerint alapvetően a feladat elvégzését követően. Mivel a pályázati kiírás, illetve a feltételek

általában 2008. év márciusát követően válnak ismerté, a költségvetésben ilyen jogcímen csupán azon előirányzatokat indokolt tervezni, amelyek pályázati feltételrendszerrel függetlenül illetik meg az önkormányzatot. Ilyen a kisebbségi önkormányzatok támogatása.

2. Önkormányzat sajátos működési bevételei

2.1. Helyi adók

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény lényegében nem változik, tehát azok az előírások alkalmazandók mint korábban. A költségvetési koncepció nem számol az adóterhelést érintően a helyi adókról szóló rendelet módosításával.

Mivel adókulcs emeléssel az adópolitika nem számol, a bevétel növelését a vállalkozói szféra gazdasági teljesítménye, illetve az inflációból eredő költségáthárításból adódó árbevétel biztosíthatja.

Figyelemmel a vállalkozások 2007. évi adófizetési teljesítményére, illetve tekintettel arra, hogy az inflációs költségek jelentős része az árakban továbbhárításra kerül, és várhatóan a gazdasági teljesítmény is növekedni fog, a tervezhető adóbevétel az előző évhez képest növelhető. Ezen túlmenően indokolt figyelembe venni, hogy 2008-ban az EU-s jogharmonizáció következtében lejárnak a korábbi adókedvezmények és mentességek.

2.2. Gépjárműadó

A számítható bevételt alapvetően a 2007. január 1-jétől hatályos gépjárműadókról szóló törvény határozza meg.

- A gépjármű életkora és teljesítményének figyelembe vételével kell a kötelezettséget kiszámítani.
- Megszűnt a katalizátorok miatti kedvezmény a személygépjárműveknél, motor-kerékpároknak és a tehergépjárművek egy részénél. Továbbá csökkent a kedvezmény mértéke a tehergépjárművek körében.
- Mozgáskorlátozottakat megillető kedvezményt csupán az veheti igénybe aki egyben tulajdonosa is a gépjárműnek.

Figyelemmel az előző évek fizetési tapasztalataira, illetve a jogszabályi rendelkezésekre tervezhető bevétel.

2.3. Illetékbevételek

Az illetékből származó bevételt 2007. január 1-től az APEH szedi be és adja át az önkormányzatnak az önkormányzatot megillető részt. A központi adóbeszedés rendszerében hatékonyabban lehet érvényesíteni a jogszabályi rendelkezéseket, miáltal az illetékbevételek növekedtek.

A tervezhető illetékbevételek nagyságára vonatkozóan az Illetékhatóság még nem szolgáltatott adatot, így a koncepció a 2007. évi előirányzattal számol.

2.4. Bíróságok, pótlékok, egyéb sajátos bevételek

Összegében a legjelentősebb tételt az önkormányzati bérlakások bérbeadásával kapcsolatosan megjelenő bevétel adja. Ahhoz, hogy a felhasználható bevétel a kapcsolódó feladat ellátására értékálló legyen a díjak legalább inflációs valorizálása szükséges, függetlenül attól, hogy a csökkenő lakásszám esetleg kisebb bevételi összeget eredményezhet. A lehetőségeknek megfelelően a piaci bérlet irányába történő elmozdulás folytatása indokolt.

A nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérleti díjának meghatározása során legalább az inflációs valorizálást kell alkalmazni, annak érdekében, hogy az eddig realizált bevétel értékállósága biztosítható legyen.

A Csarnok és Piacigazgatóság működése során keletkezett bevétel teljes mértékben finanszírozza felmerülő működési kiadásokat, sőt ezen felül bevételi többletet biztosít. Mivel a bevételi többlet az önkormányzat tulajdonában lévő eszközök felhasználásával biztosítható, indokolt, hogy a forrástöbblet segítse az önkormányzat egyéb feladatellátását. A Csarnok és Piacigazgatóság által az önkormányzat felé történő fizetési kötelezettség legalább az előző év teljesítésének megfelelő kell legyen.

A bíróságok, pótlékok mértékét a helyi adóknál tapasztalható hátralékokra, illetve a behajtás eredményességére figyelemmel kell meghatározni.

A bevételi csoporton belül tervezhető bevételek közül azoknál a tételeknél, amelyeknél a díjak nagysága nem az előzetes szerződési feltételek szerint határozható meg, illetve nem a központi jogszabály szerint számítandó (pl. közterület használati díj), a tervezés szintjén figyelembe vett inflációs kulcsnak megfelelő valorizációt kell alkalmazni, figyelembe véve az előző év teljesítési adatait.

3.A költségvetési szervek működési bevételei

A költségvetési intézményi szinten tervezhető bevételek túlnyomó részét a gyermekélelmezéshez kapcsolódó tételek teszik ki. Nagyságát alapvetően az élelmezési nyersanyagok árnövekedése határozza meg, amely általában az inflációs várakozástól elszakad, figyelemmel arra, hogy a gyermekélelmezés fogyasztói kosarában a költségek nagyobb mértékben emelkednek, mint az általános inflációs mérték. A tervezés szintjén a szolgáltatást biztosító vállalkozással egyeztetett díjnövekedést kell számításba venni.

A saját bevételek kisebb tétele a különféle szakképzési alapokból és pályázatokból elnyerhető bevételi forrás. Az ilyen jellegű bevételek általában év közben felhasználási kööttséggel érkeznek az intézményekhez, így ezek összegét az adott intézmény költségvetésében tervezési szinten nem lehet meghatározni.

Az intézmények egyéb tervezhető bevételei (átmenetileg kihasználatlan eszköz és épület hasznosítása) során a díjkalkulációban minimum a tervezési inflációs növekedést kell érvényesíteni. Fontos szempont, hogy az eszköz és épülethasználatért fizetett díj minden esetben haladja meg a kapcsolódó intézményi kiadásokat, hiszen az esetleges veszteség közpénzből történő közvetlen támogatást jelentene a használó részére, amely nem engedhető meg.

4. Támogatásértékű működési bevételek

Ezen bevételi csoporton belül jelentős tétel a szociális kiadások finanszírozására irányuló központi költségvetési forrás. Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár címzett forrásai finanszírozzák elsődlegesen az anyatejgyűjtés, az iskola egészségügy, a védőnői szolgálat és az önkormányzati tulajdonú orvosi rendelők működtetését.

Ezt meghaladóan támogatási szerződés alapján lehet tervezési szinten figyelembe venni bevételi elemeket.

5. Felhalmozási bevételek

5.1. Felhalmozási állami források

Közvetlenül névvel jelölve központi forrás (TEKI, CÉDE, LEKI stb.) nem jelenik meg a bevételi elemek között. Az év során az aláírt támogatási szerződésnek megfelelően jelentkezhet bevétel, amely a folyósítás jogcímének megfelelően kerül az önkormányzat bevételi elemei közé.

A felhalmozás forrásai között kell számításba venni a normatív központi költségvetési támogatás keretében tervezett súlyos foglalkoztatási gondokkal küzdő települési önkormányzatok feladatai jogcímen meghatározott forrást. Ezen túlmenően a 2007. évben a lakáshoz jutás feladatai jogcímen tervezett normatíva összegével egyező felhasználási kööttség nélküli normatív állami támogatást is figyelembe lehet venni a felhalmozási források között 2008. évben.

5.2. Támogatásértékű felhalmozási pénzeszközök

Ezek a bevételek az államháztartáson belülről jelentkeznek elnyert pályázat alapján. A tervezés ezen szintjén egy ilyen bevétellel számol a koncepció a 2008. évben megvalósuló észak-déli kerékpárút támogatásával kapcsolatosan.

5.3. Felhalmozási és tőke jellegű bevétel

Önkormányzati bérlakások értékesítéséből származó bevételi előirányzat meghatározó részét a korábbi időszakban részletfizetéssel értékesített önkormányzati bérlakások részfizetései teszik ki. Ez egészülhet ki azokkal a bevételi elemekkel, amelyek a hátralékok egyösszegű megfizetéséből származnak.

Újabb önkormányzati lakások értékesítésével is számol a koncepció a szórványlakások értékesítése kapcsán.

Mivel a korábban értékesített bérlakások törlesztő részleteinek fizetésénél hátralék látszik, a hátralékbehajtásra jelentős figyelmet kell fordítani.

Lakótelkek értékesítése jogcímen azon telekingatlanok esetében lehet bevételt tervezni, amelyeket a Közgyűlés értékesítésre kijelölt, illetve az értékesítés előkészítő munkálatai (telekmegosztás, értékbecslés, stb.) elvégzésre kerültek, illetve a tárgyévben az értékesítési folyamat lebonyolítható. Közművesítéssel előkészített építési telkek ára meg kell haladja a telekkialakítás érdekében történt befektetések összegét. Veszteséggel nem kerülhet sor értékesítésre.

Egyéb sajátos felhalmozási bevétel között a Közgyűlés által korábban kijelölt helyiségek, illetve év közben várhatóan eladásra felkínált vagyontárgyak értékesítése, és egyéb telekértékesítés jelenhet meg. Egyéb vagyontárgyak értékesítésére akkor kerülhet sor, ha az eszközök feleslegessé, vagy selejté váltak. Mivel az ingatlanpiac jelenleg nem mutat

nagy aktivitást, a reálisan értékesíthető vagyonelemeket lehet a tervezhető önkormányzati bevétel meghatározása során figyelembe venni.

Pénzügyi befektetések bevételei jogcímen a koncepcióban az önkormányzat tulajdonában lévő értékpapírok után járó kamat, és lejáró értékpapír beváltása szerepel. Jelenleg nincs információ az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok által várhatóan elszámolt osztalékkal, ezért a koncepció nem számol osztalékbevéttel. Az osztalékbevétel, a 2007. évi üzleti terv beszámolója után meghatározott osztalékból jelenhet meg az év során.

Nem meghatározó befolyást biztosító üzletrész eladás akkor szerepelhet, ha az értékesítésnek reális lehetősége van.

Felhalmozási célra átvett pénzeszköz az államháztartáson kívülről jogcímen tervezett bevétel, elnyert de még nem folyósított pályázati források meghatározását jelenti. Tervezni csak aláírt dokumentumok alapján lehet.

V.

A költségvetési kiadások tervezésének szabályozási feltételei

1. Működési kiadások, támogatások

A közkiadások 2008. évi növekedési lehetősége rendkívül behatárolt. Az előirányzatok formálásában a mozgástér annyi lehet, amennyi a központi költségvetési kapcsolatokból származó bevételek és a saját források figyelembe vétele mellett a feladatok szigorú rangsorolásával megteremthető.

A kötelezően ellátandó feladatok esetében a mérlegelés csupán annyi lehet, hogy milyen színvonalon történjék a szolgáltatás végzése. Ebből adódóan tehát a kötelező feladatok esetében a működtetési feladatok finanszírozását determinációként kell értékelni a tervezőmunka során, ami egyben kiadásorientált tervezést jelent, hiszen e tekintetben a mozgástér rendkívül szűk.

A hatékonyság fokozására a 2007. évi költségvetési évben jelentős erőfeszítések történtek, amelyek tisztább működési viszonyokat is eredményeztek. A következő időszakban fokozott követelmény, hogy a sokszor érdeksérelemmel járó intézkedésekkel kialakított intézményrendszer/feladatellátás visszarendeződését meg kell akadályozni.

1.1.Bérlpolitika

A működési költségvetésen belül a személyi juttatás és járulékai mind volumenét, mind jelentőségét tekintve a leglényegesebb elemként értékelendők. A meghatározandó előirányzat biztosítja a lehetőséget az alapbérek a különféle pótlékok, illetve a járulékok kifizetésére. Mivel a működési költségvetés nagyobbik részét determináltan köti le, rendkívül lényeges, hogy túlzásoktól mentesen a szükséges és elégséges források álljanak rendelkezésre.

Az önkormányzatnál alkalmazandó bérlpolitikának figyelemmel kell lenni a központi költségvetésen keresztül megjelenő forrásszabályozásra, illetve a kormányzati iránymutatásra. A központi költségvetés a jelenlegi információk szerint ez évben sem tartalmaz bérlfejlesztésre irányuló forrásautomatizmust.

Az önkormányzat költségvetési szerveinél a személyi juttatás és létszámtervezésben, figyelemmel az előzőekre az alábbi alapelvek érvényesülését kell érvényre juttatni:

- A bérlpolitika elvárt alapelve a hatékony létszámgazdálkodás előírása. Az oktatási szférában a központi költségvetés normatív finanszírozásából adódó tanulócsoportokra eső teljesítménymutató szerinti létszám meghatározás, illetve ebből következő személyi juttatás számítás kell hogy a tervezés alapja legyen. Ezen túlmenően létszámbővítésre Közgyűlési döntés eredményeként kerülhet sor.
- A közalkalmazottak bérlfejlesztésére a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény előírásai szerint van lehetőség, figyelemmel az elfogadott költségvetési törvény rendelkezéseire. Amennyiben törvény bérlfejlesztést nem ír elő, illetményemelésre csupán átsorolások, besorolások esetében van lehetőség.
- Az intézményvezetők számára korábban a Közgyűlés által meghozott munkáltatói döntésen alapuló illetményrész kifizetéséhez a szükséges előirányzatot biztosítani kell.
- Intézményvezetői jutalmazásra irányuló előirányzat tervezésére a részletes önkormányzati költségvetés terhelhetősége alapján kerülhet sor.
- A kiemelkedő színvonalú oktatói, nevelői munkát végző pedagógusokra vonatkozó kiemelt díjazás rendszerét tovább kell működtetni, ennek megfelelően az önkormányzati költségvetésben erre előirányzatot kell elkülöníteni. A többletforrást az

indokolja, hogy térség felé is vonzóerőt jelentő oktatási színvonal fenntartásában ezen elem is szerepet kapjon, hasonlóképpen mind a korábbi években.

- Az oktatási intézmények esetében a pedagógusok kötelező tanítási idejét érintő közoktatási törvény rendelkezését maximális szinten érvényesíteni kell, figyelemmel a hatékonysági követelmények elvárásaira, az egyes tagintézmények közötti áttanítás jogi lehetőségének legteljesebb kihasználásával is.
- A Munka Törvénykönyve rendelkezéseinek hatálya alá tartozó munkavállalók keresete a közalkalmazottak általános illetményemelésével egyezően emelkedhet.
- A köztisztviselők illetménye a köztisztviselői törvényben meghatározottak szerint, és a köztisztviselői illetményalap változásával összefüggésben növekedhet.
- Az Önkormányzati Tűzoltóság állományába tartozó hivatásos állomány személyi juttatási előirányzata, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény rendelkezéseinek megfelelően határozható meg. A nem hivatásos állomány tagjainak bérfejlesztésére a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény előírásai szerint, illetve a kötelező előrelépés, átsorolás alapján van lehetőség.
- A polgármester, alpolgármesterek illetménye a köztisztviselői illetményalap változásának %-ában növekedhet.
- A települési képviselők, külső bizottsági tagok tiszteletdíja a köztisztviselői illetményalap változásának %-ában növekedhet.

1.2.Szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelemi, valamint egészségügyi ellátás

Az Alkotmány szerint „a Magyar Köztársaság állampolgárainak joguk van a szociális biztonsághoz; öregség, betegség, rokkantság, özvegység, árvaság és önhibájukon kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén a megélhetésükhöz szükséges ellátásra.”

A szociális ellátás feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségnek a tagjaiért viselt felelősségén túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Az önkormányzat szociális és gyermekjóléti feladatainak végrehajtására rendelkezésre álló intézményi és eszközbázis elfogadható.

A gyermekek napközbeni ellátása tekintetében jogszabályi rendelkezés alapján az ellátási forma megváltoztatásának szándéka felvetődhet.

A szociális és a gyermekvédelmi ellátások területén „A Salgótarjáni kistérség 2005-2007-re vonatkozó szociális fejlesztési programja” realizálódásának eredményeként 2008-ban új feladatok jelennek meg (fogyatékosok bentlakásos ellátása, hajléktalan ellátási feladatok, családok átmeneti otthona, helyettes szülői hálózat) mind városi, mind kistérségi szinten, melyek működtetési költségfedezetét biztosítani kell, amely várhatóan emeli az ágazat kiadásait.

Az önkormányzati bérlakásokba vidékről való beáramlásra mindenképpen indokolt változtatni, mivel az önkormányzat anyagi lehetősége a társadalmi szolidaritásnak ezt a bővülését nem tudja finanszírozni.

A közcélú, a közmunka és a közhasznú foglalkoztatás lehetőségeit a továbbiakban is fenn kell tartani a szociális ellátó rendszerre nehezedő nyomás enyhítése érdekében. Pályázati források felhasználásával a munkaügyi központ által folyósított ellátásokból kiesők foglalkoztatásával olyan közfeladatok végezhetőek el, amelyek más formában történő biztosítása jelentős önkormányzati saját pénzeszköz felhasználását igényelnék.

A tervezhető előirányzat fedezetet kell nyújtson a folyó működési kiadásokra, illetve a tervezett központi normatív finanszírozás saját erejének biztosítására.

A közcélú és közmunkát, illetve a közhasznú foglalkoztatást szervező önkormányzati Kht. működési költségein belül a személyi juttatások az önkormányzat költségvetési szerveinél alkalmazandó szabályozásnak megfelelően változhat. A dologi kiadások tekintetében a növekedés nem lehet nagyobb a tervezett inflációs várakozásnál.

Az iskola-egészségügyi ellátás, az anyatejgyűjtés és a védőnői szolgálat fenntartására elsősorban a Egészségbiztosítási Pénztár címzett forrásait kell figyelembe venni. Amennyiben a működés minimumfeltételei a címzett forrásokból nem fedezhető, az indokolt kiegészítést az önkormányzat egyéb forrásainak felhasználásával kell biztosítani.

A háziorvosi ellátás és az alapellátást nyújtó fogorvosi ellátás túlnyomó részben vállalkozó orvos közreműködésével valósul meg. A működési költségek forrásait így az Egészségbiztosítási Pénztár a vállalkozói háziorvosok részére biztosítja. Azok az orvosi rendelők, amelyek működtetése még az önkormányzaton keresztül jelenik meg, a finanszírozáshoz alapvetően az Egészségbiztosítási Pénztár címzett forrásait kell felhasználni, figyelemmel a privát szféra működési tapasztalataira is.

Az egészségügyi alapellátás vonatkozásában megoldandó feladatként jelenik meg az egyes orvosi és védőnői körzetek elhelyezéséről való gondoskodás.

A Salgótarjáni Kistérség Többcélú Társulása keretében elvégzendő szolgáltatások zavarmentes fenntartásához az önkormányzat külön elszámolás alapján, a megkötött támogatási megállapodásnak megfelelően biztosítja a szükséges forrásokat.

1.3.Oktatási-nevelési, közművelődési, sport, ifjúsági és civil feladatok

1.3.1.Oktatás-nevelés

Az oktatás szerepe és színvonala meghatározó a város és térsége jövőbeni fejlődése szempontjából.

Az önkormányzati feladatok a jelentős racionalizáláson átesett intézményhálózat épület és eszközbázisán zavarmentesen elláthatók a kapcsolódó térség igényeihez igazodóan is. Ezen közfeladat finanszírozásából az állam az utóbbi időszakban visszavonult, így az önkormányzati erőforrások fokozottabb igénybevételére, illetve racionalizáltabb, hatékonyabb feladatszervezésre volt szükség annak érdekében, hogy az oktatás színvonala ne csökkenjen.

Az oktatási feladatok költségei jelentős részben determináltak, így rugalmatlanok és függetlenek a finanszírozási források változásától. Salgótarján esetében ezt a helyzetet súlyosbítja, hogy az általános iskolák esetében kihasználatlan kapacitások képződnek. Az önkormányzat ezért nyitott és érdekelt abban, hogy a kapacitások a térségből kerüljenek feltöltésre. Az oktatási feladat önkormányzati kötelezettségében való városi

szerepvállalás a kölcsönös előnyök figyelembe vételével valósulhat meg a térség településeivel.

Indokolt vizsgálni az oktatási kínálat olyan változtatását, amely további vonzóerőt jelent a vidéki tanulók számára.

A közoktatási intézmények 2008. évi kiadásainak tervezésekor a bérpolitikai elveknél kifejtetteken kívül a közüzemi költségeket a korábbi évek gyakorlatának megfelelően az előző három év naturális fogyasztási átlagadatai alapján, figyelemmel a várható, vagy már ismert szolgáltatási díjakra, kell meghatározni.

Óvodai nevelés

Az önkormányzat az óvodai alaptevékenység körében biztosítja a gyermekek óvodai nevelését hároméves kortól a tankötelezettség kezdetéig. Az óvodai nevelés a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magába foglaló foglalkozások keretében folyik.

Az óvodások létszámában lényeges változás nem várható a későbbiekben, tekintettel arra, hogy a születések száma az elmúlt időszakban stagnált.

A koncepció a jelenlegi intézményi kapacitással számol, azonban szükséges felülvizsgálni az épületkapacitás és az óvodások számának összhangját. Ennek alapján felmerülhet a gyermekek három év alatti korosztályára vonatkozó gondozás megszervezésének lehetősége.

Továbbra is törekedni kell a tagóvodák óvodai csoportjainak maximális feltöltésére még akkor is, ha ez csoportmegszűnést eredményez. Ezen alapelv érvényre juttatása fontos elvárása a Közgyűlésnek az intézmény-vezetéstől.

Oktatási feladatok

Általános iskolai oktatás

Az iskolák az oktatáspolitikai változásainak, az iskolahasználók igényeinek, a tanulói összetételnek megfelelően alakítják pedagógiai programjaikat. A kompetenciamérések és a városi idegen nyelvi felmérések tapasztalatait figyelembe véve nagy hangsúlyt fektetnek az anyanyelv, idegen nyelv, informatika és matematika hatékonyabb oktatására.

Az általános iskolai feladatellátás a rendelkezésre álló épület és eszközbázison az átalakított intézményrendszeren keresztül zavarmentesen megszervezhető.

A születések számának és a nagy létszámú évfolyamok rendszerből való kilépésének ismeretében prognosztizálható, hogy folytatódik a tanulók számának csökkenése. Ezzel párhuzamosan elvárás a kistérségből bejáró tanulók számának növelése. A kistérségből egyre többen remélik a színvonalas, illetve speciális ellátást a városi iskoláktól. Ezen elvárásra támaszkodva lehet meghatározni azt a specializációt, amely vonzó lehet a vidék számára is. Ez abból fakad, hogy a használható nyelvtudás elengedhetetlen feltétele a munkaerőpiaci versenyképességnek, az elhelyezkedési esély növelésének az országban és azon kívül is.

Törekedni kell arra, hogy a tanulócsoportok létszáma az oktatási törvényben meghatározott létszámhatárokat éri el. Indokolatlan csoportbontások ne kapjanak teret a tantervek kialakítása során. A felesleges csoportbontásokat fel kell számolni.

A hátrányos helyzetű, és a sajátos nevelési igényű tanulók képzését a rendelkezésre álló intézményhálózat feltételrendszerén belül kell biztosítani.

Középiskolai oktatás

A középiskolákban az emelt szintű oktatás széles választéka mellett a hat osztályos gimnáziumi képzés, az angol-magyar két tanítási nyelvű képzés és több középiskolában nyelvi előkészítő évfolyam szolgálja a tanórai tehetséggondozást.

A város középiskolai hálózata megfelel a feladatellátás általános követelményeinek. Kedvező, hogy a tanulólétszámra a demográfiai folyamatok az általános iskolától eltérően nem gyakoroltak jelentősebb hatást. A születési szám csökkenésének kedvezőtlen hatásait kiegyenlítette, hogy az intézmények képzési kínálata a térségben népszerűvé vált (a szakmacsoportok, az emelt szintű oktatási programok, a hat osztályos képzés, illetve a két tanítási nyelvű képzés), és a képzési idő meghosszabbodott. Mivel a középiskolák túlnyomó része verseng a térségi és a térségen kívüli tanulókért a megyei és a megyén kívüli középiskolákkal, a képzés színvonalának javítása továbbra is elsőrendű szempont annak érdekében, hogy a kihasználtsági mutatók ne romoljanak.

Az önkormányzat továbbra is fontosnak tartja a középfokú szakképzés tárgyi feltételeinek, szervezeti kereteinek átalakítását a Térségi Integrált Szakképző Központ létrehozásának pályázati rendszerében. A központ működésével megoldódik a

gyakorlati szakképzés korszerű, a jövő igényeinek megfelelő eszközellátottsága, az erőforrások koncentrálásával, hatékonyabb kihasználásával a szakképzés, felnőttképzés minőségének és rugalmasságának fejlesztése, megteremtődik az élethosszig tartó tanulás infrastrukturális háttere.

Az intézmények szerepvállalása a felnőttképzés és átképzés területén a rendelkezésre álló feltételek lehetőségein belül biztosítandó.

1.3.2. Közművelődés

A művelődés intézményrendszerének sajátossága, hogy részben piaci alapon, illetve a városhoz kötődően működik.

Az önkormányzat által vállalt feladatok lényegesen meghaladják a kötelezően ellátandókat, azonban szükségesek, hiszen a városi lét elengedhetetlen feltételei, és ezek a népességmegtartó erőt befolyásoló tényezők. A feladatokra irányuló állami források és a tényleges kiadások jelentősen eltérnek egymástól, a központi költségvetésből származó támogatások csupán részben finanszírozzák a költségeket. Mivel az önkormányzat által biztosítható források csupán korlátozottan tudnak rendelkezésre állni, az igények ellentételezésére erőteljesebb koordinációs tevékenységgel kell a város intézményeit, vállalkozásait mecénási szerepre ösztönözni annak érdekében, hogy a városnak jó színvonalú művészeti élete legyen.

Az önkormányzat által a közművelődési szolgáltatás bázisa továbbra is a József Attila Művelődési és Konferenciaközpont. Az intézmény szakmai felkészültsége, tárgyi feltételei predesztinálják az elvárható színvonal biztosítására. Az intézmény rendezvénytervének elfogadása csak a költségek kalkulációja és a finanszírozási források meghatározása után történhet. Ez különösen vonatkozik azon eseményekre, amelyek esetében költségvetési támogatás is megjelenik a források között. A költségvetési támogatásból finanszírozott feladatokon túl, rendezvények, események megszervezésére abban az esetben kerülhet sor, amennyiben a reálisan tervezhető bevételek összege meghaladja a várható kiadásokat.

A 2008. évi költségvetésben olyan központosítottan megjelenő előirányzatot kell megtervezni, amely elsősorban a város szempontjából fontos események (nemzeti ünnepek, jeles napok, hagyományos nagyrendezvények) megrendezésére irányul.

A várost érintő könyvtári szolgáltatás előreláthatólag a Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet keretein belül valósul meg ebben az esetben a könyvtár működtetéséhez az önkormányzat költségvetési támogatást biztosít. Az önkormányzat költségvetési támogatásának nagyságát az intézmény közös működtetésére irányuló megállapodás határozza meg.

A Városi TV a jelenleg rendelkezésre álló ingatlan és eszközbázison képes a működését fenntartani. Mivel azonban az önkormányzati támogatás korlátozottan áll rendelkezésre, erőteljes követelményként kell megjelenjen a piaci lehetőségek fokozottabb kihasználása. Az önkormányzaton kívüli források növelése biztosíthatja a Kht. fejlődését, gazdálkodási biztonságát.

1.3.3.Sportfeladatok

Az önkormányzati sportfeladatok elvégzésének támogatására a központi költségvetésből címzett források nem állnak rendelkezésre, ebből adódóan a saját források finanszírozzák a megvalósítandó feladatokat.

A feladatok többszörös finanszírozása elengedhetetlen, hiszen kiegészítő önkormányzati támogatásra csak korlátozottan van mód.

A sport szolgáltatás jelentős része a Létesítmény és Sport Kht-n (a továbbiakban: LS Kht.) keresztül valósul meg.

Az önkormányzat tervezett költségvetési támogatása a tervezési inflációhoz igazodhat, ezért az LS Kht. működését az elvárható vállalkozási bevétel növelésére és a hatékonyabb feladatellátásra alapozva kell megszervezni.

Az LS Kht. költségvetési támogatásán túl a sportfeladatokra szánt önkormányzati források főbb felhasználási célcsoportjai a diák- és szabadidősport, az utánpótlás-nevelés, a verseny- és élsport, valamint a fogyatékkal élők sportja. Ezen feladatok ellátása érdekében az önkormányzat központosított előirányzatot képez, amelyet indokolt már a 2008. évtől kezdődően hosszú távon is kiszámítható (normatív) módon meghatározni. Ezen előirányzat biztosítja a város szempontjából fontos és támogatható események megrendezésének támogatását is.

Kiemelten fontos az iskolai sportfeladatok ellátása is, melynek érdekében az önkormányzat a közoktatási intézmények éves költségvetésében – az állami

költségvetésről szóló törvényben meghatározottak szerint – biztosítja az iskolai sporttevékenység működési feltételeit.

1.3.4.Ifjúsági feladatok

A rendelkezésre bocsátandó előirányzat nagyságát a gyermek és ifjúsági koncepcióról szóló 267/2005. (XI.24.) Öh. sz. határozat rögzíti. Ez alapján a tervezési kötelezettség a tervezett helyi adóbevétel 2 ezreléke.

1.3.5.Civil feladatok

Kialakultak a helyi civil társadalom keretei (civil kerek asztal, civil fórum). Az önkormányzat törekszik a civil szervezetek számára nyújtott támogatások folyamatos bővítésére.

1.4.Egyéb intézményi feladatellátás szabályozása

Az önkormányzati tűzoltóság működtetésére a központi költségvetés által célra orientáltan meghatározott források állnak rendelkezésre. Ezen túlmenően csak többletfeladattal összefüggésben jelenhet meg költségvetési támogatás az elkülönített előirányzaton belül. Az intézmény pénzmaradványa, illetve reálisan várható bevétel a tervezési összeget emelheti.

A *Csarnok és Piacigazgatóság* feladatainak végzésére önkormányzati költségvetési támogatás nem tervezhető. Erre az intézmény saját bevételeivel kell a fedezetet megteremteni. A működési kiadásokon belül a személyi juttatások előirányzatait a közalkalmazotti törvény alapján, a minimumgaranciákon keresztül kell meghatározni.

A dologi kiadások előirányzatainak számítása az intézmények közüzemi kiadásainak számítási algoritmusa szerint kell történjen. Ezen túlmenően az egyéb dologi kiadások fedezetére a tervezési szinten meghatározott legfeljebb a tervezési szintű inflációs valorizálás az engedélyezett.

1.5.Igazgatás és városüzemeltetés

Ezen a területen megjelenő feladatok közvetlenül nem telepíthetők az önkormányzat intézményeihez, ezért az önkormányzati feladatellátással összefüggésben elkülönítetten kerülnek meghatározásra.

A *Polgármesteri Hivatal igazgatási* kiadásai egyrészt a közgyűlés működésére, döntés előkészítő rendszerének fenntartására, másrészt a döntések (központi jogszabályok, helyi rendeletek, határozatok) végrehajtására irányulnak. Ehhez szükséges pénzeszközök a hatékony testületi munkát, illetve a jogszabályok végrehajtását hivatottak biztosítani.

A dologi kiadások között tervezendő közüzemi költségek fedezete az intézményeknél alkalmazott naturális fogyasztási adatok figyelembe vételével történhet. Egyéb dologi kiadások előirányzatai a tervezett inflációs várakozásokkal növekedhet. Ezen túlmenően növekedés csak feladatbővüléssel, vagy olyan esetben emelkedhet, ahol ez az elvégzendő munka objektív következménye.

Az egyéb önkormányzati típusú feladatok előirányzatainak kialakítása során az alábbi szabályozást kell alkalmazni:

- A városüzemeltetés feladataira (útfenntartás, vízgazdálkodás, köztemető üzemeltetés, parkfenntartás, köztisztaság) rendelkezésre bocsátható előirányzat növekedése legfeljebb a tervezési szintű infláció nagyságrendjével növekedhet. Többször előirányzat csupán többletfeladattal összefüggésben jelenhet meg. A kommunális feladatoknál a szolgáltatási színvonal megőrzése érdekében (park, temető, köztisztaság) a költségvetésben biztosított előirányzatok hatékonyabb felhasználását, az üzemeltető kölcsönös előnyök mentén outsourcing keretében is biztosíthatja.

Utak, hidak fenntartására irányuló előirányzat felhasználása során fokozottan kell figyelembe venni a korábbi időszak felújításai, illetve kátyúzási feladataival kapcsolatos garanciális és szavatossági lehetőségeket.

A város kiemelt parkjainak fenntartására kiemelt figyelmet kell fordítani. Rendszeres növénytelepítéssel, a szökőkutak működőképesen tartásával kellemes időtöltésre alkalmas környezetet kell az évszaknak megfelelően fenntartani.

A kommunális feladatok színvonalának fenntartása érdekében gondoskodni kell a feladatellátás folyamatosságáról, támaszkodva a VGÜ Kft. és a Foglalkoztatási Kht. közötti együttműködésre.

- A közvilágítás előirányzata a determinációja következtében, az elektromos áram díjnövekedésére figyelemmel a szükséges mértékig növekedhet.
- Továbbra is fenn kell tartani, illetve kiteljesíteni a városgondnoki szolgálatot abból a célból, hogy hatékony az egész város területét lefedő város felügyeleti rendszer

segítségével a városüzemeltetésben felmerülő problémák rövid időn belül, hatékonyan kezelhetők, mielőbb megszüntethetők legyenek.

- Az önkormányzati tulajdonú bérlakások működésével összefüggő kiadások finanszírozására a szükséges előirányzatot biztosítani kell, hiszen az itt jelentkező költségek jelentős részben determináltak. Mivel működtetésben képződő források (bérleti díj, egyéb bevételek) a kiadások fedezetére nem elégségesek, jelentős az önkormányzati kiegészítés.
- A nem lakás célú helyiségek működtetésével kapcsolatosan elkülöníthető előirányzat alapvetően a vagyonkezelő által kezelt önkormányzati ingatlanok fenntartására szolgál. Általánosságban a tervezési inflációs várakozást lehet az előirányzat meghatározása során figyelembe venni.
- Az önkormányzati egyéb forgalomképes vagyon hasznosításával, kezelésével összefüggésben jelentkező kiadások előirányzata a vagyonkezelő kalkulációjára alapulhat. Az értékesíthető önkormányzati vagyon alacsony szintje miatt a kiadási előirányzat meghatározásánál, amennyiben lehetséges csökkenést kell elérni.
- A vagyonbiztosítást és a hőközpontok karbantartását szerződés alapján külső piaci szereplő végzi. A szerződésnek megfelelő előirányzatot az előzőek szerint biztosítani kell.
- Az önkormányzati működés költségeihez a központi költségvetésből elszámolási kötelezettséggel kapott állami támogatásokat (normatívák, egyéb központi pénzeszközök.) visszafizetési kötelezettség terheli, amennyiben az igénybevétel a feltételeket meghaladja. Az önkormányzatot érintően a visszafizetéshez szükséges forrásokat biztosítani kell.
- A költségvetésben a Polgármesteri Hivatal fejezetben elkülönítetten megjelenő kiadási tételeket egyenként külön mérlegelés, számítás, kalkuláció alapján kell meghatározni.

2. Felhalmozási kiadások

A felhalmozási feladatok megvalósítására elkülöníthető, tervezhető bevételek korlátozottan állnak rendelkezésre, így a kiadások között meghatározásra kerülő tételeknek szorosan összhangban kell állniuk Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatának gazdasági programjában megfogalmazott városfejlesztési célkitűzésekkel. A kiadási tételek között első helyen a 2007. évről áthúzódó, illetve a Közgyűlés korábbi döntése alapján a 2008. évre meghatározott kiadási előirányzatok kerülnek elkülönítésre.

Figyelemmel a felhalmozási szektort terhelő hosszúlejáratú hitelek tőke és kamatkötelezettségére, az egyéb felhalmozási feladatok tervezése csupán a rendelkezésre álló szabad források nagyságrendjéig terjedhet. Ennek ismeretében az Önkormányzat célja minden fejlesztés esetében a lehetséges legjobb pályázati források megkeresése és fejlesztésbe való bevonása.

2.1. Felújítások

A felújítási tételeket általában a megvalósításhoz szükséges teljes összegnek megfelelő előirányzattal kell tervezni, kivételt képeznek azok, amelyek jövőben elnyerhető pályázati források segítségével valósulhatnak meg, ez esetben a saját erő elkülönítésére kerülhet sor. A teljes kiadási előirányzat az elnyert pályázati forrásokkal kiegészítve a költségvetési év során alakulhat ki.

A 2009. évi felújításra tervezett feladatok előkészítéséhez (terveztetés, engedélyeztetés, stb.) szükséges előirányzatot teljes összegében tételelesen kell elkülöníteni.

A 2008. évre áthúzódó, illetve a Közgyűlés által korábban elhatározott felújításokat követően az önkormányzati épületek vonatkozásában azok kapnak elsőbbséget, amelyek balesetveszély elhárítására, vagy olyan munkálatok elvégzésére irányulnak, melyek elmaradása a jövőben nagyobb kiadást generál, mint a tervezési évben elvégzett felújítás költsége.

Az önkormányzati tulajdonú lakások felújításához a felhasználási kööttséggel tervezett, illetve elkülönített lakásértékesítésből származó források, illetve elnyert pályázati pénzeszközök kapcsolódhatnak.

Az önkormányzati utak, járdák, egyéb közterületek saját felújítását, pályázati források segítségével a lehetséges mértékig fokozni kell azokon a területeken, ahol a lakókörzet közlekedési feltételeinek korlátozottsága veszélyezteti a balesetmentes közlekedést.

2.2.Beruházások

A tervezendő beruházási feladatok tekintetében, hasonlóképpen mint a felújítások esetében, általánosságban a megvalósítás teljes előirányzata tervezendő, kivétel azok, amelyek a jövőben elnyerhető pályázati források segítségével valósulhatnak meg, mert ez esetben a saját erő kerül elkülönítésre.

A kivitelezési ütemet figyelembe véve a 2009. évben megvalósuló fejlesztési feladatok előkészítéséhez (tervezés, engedélyeztetés, stb.) szükséges források elkülönítetten kell, hogy megjelenjenek, biztosítva azt a feltételt, hogy a források rendelkezésre állása esetén a beruházás a lehető legrövidebb időn belül elkezdődhessen.

A beruházási feladatok között kiemelt jelentősége van a 21-es sz. főközlekedési út várost elkerülő tehermentesítő szakasz megvalósulásának, melyhez a vállalt önkormányzati feladatokat el kell végezni.

A Közgyűlés által 2008. évre vállalt kötelezettségek között szerepel az észak-déli irányú közlekedésbiztonsági célú kerékpárút tervezetése, melynek megvalósítása pályázati, illetve saját források bevonásával lehetséges.

Az Önkormányzat 2007. évben pályázatot nyújtott be az Illyés Gyuláné Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat, illetve a Salgótarjáni Összevont Óvoda intézményeiben utólagos akadálymentesítés megvalósítására, melynek kedvező elbírálása esetén a Közgyűlés döntése alapján 2008. évben további saját forrás kiegészítésre lesz szükség.

A privát- és a közsféra partnerségi együttműködés keretében megvalósítandó beruházásokban tervezett önkormányzati szerepvállalás elkülönítése során elsőbbséget kell adni azoknak, amelyek bevételi többletből megtérülnek, vagy olyan megtakarítást eredményeznek, amelyeken keresztül biztosítható a kiadás visszatérülése.

2.3.Felhalmozási célú pénzeszközátadás államháztartáson belülre és kívülre

Önkormányzat érdekében álló felhalmozási feladatokhoz kapcsolódóan jelenhet meg forrás elkülönítés azzal a feltétellel, hogy a pénzátadás összege nem érheti el a megvalósítandó feladat 100%-át. Mivel a vagyonnövekedés az önkormányzati forrás fogadójánál jelentkezik, saját erejű szerepvállalás is szükséges.

3. Adósságszolgálat

Az önkormányzat által korábban igénybe vett hitelek után tőke és kamatfizetési kötelezettség jelentkezik, amelyet a tervezés szempontjából determinációként kell értelmezni. Ezen túlmenően a 2008. évben tervezett feladatellátáshoz kapcsolódó hitelek kamatterhe a tőkefizetési moratórium ellenére terheli a kiadási oldalt.

Az önkormányzat adósságszolgálatának 2008. január 1-jén várható összetétele az alábbi:

- hosszúlejáratú hitelállomány	1.500.797 ezer forint
- hosszúlejáratú hitelállomány költsége	218.213 ezer forint
- éven belüli lejáratú hitelállomány	400.000 ezer forint
- rövidlejáratú hitelállomány költsége	28.000 ezer forint

A korábbi években, illetve a 2007. évben együttesen igénybe vett hitelek törlesztése miatt 2008. évben elkülönítendő előirányzat az alábbi:

- tőketörlesztés jogcímen	650.407 ezer forint
- költség jogcímen	94.836 ezer forint

A költségvetési koncepció a 2008. évre vonatkozóan is számol az előző évi keretösszeg nagyságrendjének megfelelő folyószámlahitel és bérhitel kerettel. Ehhez kapcsolódó kalkulált költség 10.500 ezer forint.

A működési oldal forrásainak bővítésére a költségvetési koncepció 400.000 ezer forint éven belüli lejáratú hitelfelvétellel számol, amelynek igénybevételére 2008. év utolsó hónapjában kerül sor, így kamatkötelezettség ez évben nem jelentkezik számottevően.

A felhalmozási feladatok költségeinek finanszírozására a koncepció

- 200.000 ezer forint általános felhasználású hitelfelvétellel és
- 100.000 ezer forint nagyságrendű célmegjelöléssel meghatározott hitelszerződés megkötésével, várhatóan 40.000 ezer forint igénybevétellel számol.

A 100.000 ezer forint célmegjelölésű hitel a térségi szennyvízcsatorna hálózat bővítéséből adódóan jelentkező alapítványi támogatásra irányul. A hitel igénybevétele a támogatási szükségletnek megfelelő nagyságrendű lesz 2008-ban. Ez biztosítja a fedezetet a havonta jelentkező lakossági befizetés kiegészítésére. A lakossági Lakástakarékpénztári szerződések lejártát követő takarékpénztári forrásból a hitel visszafizetésre kerül.

A számításba vett hitelek után a kalkulált költségre 14.000 ezer forint fedezetet biztosítani kell a 2008. évi költségvetésben.

4. Tartalékok

Az *általános tartalék* előirányzata egyezően a 2007. évi összeggel 10.000 ezer forint.

Az előirányzat biztosítja az előre nem tervezhető, nem valószínűsíthető kiadások finanszírozási forrásait.

A *céltartalék* előirányzatai tartalmazzák azokat az előirányzatokat, amelyek céljai és rendeltetése ismert, de az előirányzat megosztása a tervezés időszakában még nem ismert, azok a végrehajtási év során alakulnak ki.

A jelenleg figyelembe vett jogcímek a részletes költségvetés kialakítása során bővíthetnek, ha az elkülönítés és célmeghatározás indokoltá teszi.

A működés területét érintő jogcímek:

- Képviselői alap
- Intézményvezetők jutalmazási előirányzata
- Kiemelkedő munkát végző pedagógusok anyagi elismerése
- Alsó tagozatos tanulók bérlet támogatása
- Tankönyvtámogatás
- Integráltan nevelt sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek gyógypedagógiai ellátása
- Érettségi és szakmai vizsgák
- Kistérségi feladatellátás tartaléka

A felhalmozás területét érintő jogcímek:

- Felhalmozási pályázatok saját ereje
- Parkoló építési alap
- Térségi Integrált Szakképző Központ

VI.

A költségvetési deficit finanszírozása

A jelenlegi információk alapján kialakított számítási modell fedezetlenséget mutat mind a működés, mind a felhalmozási szektorban. Az elsődleges egyenleg negatív, ami azt mutatja, hogy a számításba vett összes bevétel, a tervezett hitelek nélkül, nem fedezi a kiadásokat. Ez fokozottan irányítja rá a figyelmet a tervezhető hitelek korlátozottságára. Fontos szempont, hogy hiteltervezésre az önkormányzat hitelképességének, és a költségvetés terhelhetőségének figyelembe vételével kerülhet sor.

A deficit finanszírozására jelenleg az alábbi forrásbővítő hitellel számol a koncepció:

Működés

- Éven belüli rövidlejáratú hitel 400.000 ezer forint
(lehívására 2008. decemberében kerül sor)

Felhalmozás

- Általános felhalmozási feladatokhoz 200.000 ezer forint
- Szennyvízcsatorna bővítés lakossági támogatására 40.000 ezer forint

Az önkormányzati költségvetés éven belüli likviditásának biztosítása érdekében a koncepció a 2008. évre vonatkozóan is számol

- folyószámlahitel 200.000 ezer forint
- bérhitel 200.000 ezer forint

összegű tervezésével. Ez a hitelkeret technikai jellege alapján, év végén állománnyal nem zárhat.

A Közgyűlés végrehajtható feltételrendszerű egyensúlyos költségvetés kialakításában érdekelt, ezért a részletes tervezőmunka során kell megoldást találni azoknak a feltételeknek a meghatározására, amelyek biztosítják az elfogadható kockázatú költségvetést. Külön figyelemmel kell arra lenni, hogy a hatékony feladatellátás elvei és feltételei a későbbi időszakokban is érvényesüljenek.

Határozati javaslat

Salgótarján Megyei Jogú Város Közgyűlése megtárgyalta az önkormányzat 2008. évi önkormányzati költségvetéséről szóló koncepciót és az abban foglaltakat elfogadja, és utasítja a jegyzőt, hogy a tartalmi elemeket érvényesítse a részletes költségvetés kialakítása során.

Az egyensúlyos költségvetési javaslat kialakítása érdekében – amennyiben a Közgyűlés döntése szükséges – a döntési javaslatot készítse elő úgy, hogy hatása beépülhessen a 2008. évi költségvetésbe.

Határidő: folyamatos

Felelős: dr. Kádár Zsombor jegyző

Salgótarján, 2008. november 16.

Székyné dr. Sztrémi Melinda
polgármester